

ΣΧΕΔΙΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Τάξη: Το μάθημα πραγματοποιείται στις τάξεις Ε' και ΣΤ' του διθέσιου Π.Π.Σ.Π.Π που διδάσκονται τα μαθήματα του Α' κύκλου (Ε' τάξης).

Μάθημα: Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή Ε'

Τίτλος Ενότητας: Ζούμε στη δημοκρατία

Τίτλος Μαθήματος: Τι είναι δημοκρατία;

Χρόνος: Μία διδακτική ώρα (45')

Εκπαιδευτικός: Φωτεινή Μάνη

1. Διδακτικοί στόχοι

Οι μαθητές στο τέλος του μαθήματος πρέπει να είναι ικανοί να:

1. κατανοήσουν την έννοια του πολιτεύματος
2. διακρίνουν τις διαφορές στον τρόπο άσκησης και οργάνωσης της κρατικής εξουσίας
3. κατανοήσουν, αναγνωρίσουν, συγκρίνουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τις διαφορές της δημοκρατίας με την δικτατορία
4. συνειδητοποιήσουν ότι η δημοκρατία δεν είναι αυτονόητη αλλά χρειάζεται αγώνες και θυσίες τόσο για να υπάρξει όσο και για να διατηρηθεί

2. Διδακτική προσέγγιση

2α. Μέθοδος διδασκαλίας:

- ✓ συζήτηση για έκφραση απόψεων αλλά και στο πλαίσιο των μαθητικών ομάδων
- ✓ ερμηνεία εικόνας
- ✓ μελέτη περίπτωσης
- ✓ προσομοίωση
- ✓ χάρτης εννοιών

2β. Διδακτικά μέσα:

Ηλεκτρονικός υπολογιστής, βιντεοπροβολέας, προβολή φωτογραφικού υλικού, βίντεο, φύλλα εργασίας, εννοιολογικός χάρτης

3. Προαπαιτούμενες γνώσεις και δεξιότητες

Οι μαθητές γνωρίζουν:

- τι είναι έθνος και τι είναι κράτος
- την έννοια και τα χαρακτηριστικά του πολίτη
- την ιδέα του ενεργού και υπεύθυνου πολίτη
- ότι η άσκηση των δικαιωμάτων δημιουργεί και ανάλογες υποχρεώσεις
- ότι τα δικαιώματα των ανθρώπων δεν ήταν αναγνωρισμένα σε όλες τις ιστορικές περιόδους
- ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα προστατεύονται με διεθνείς συμβάσεις σε παγκόσμιο αλλά και σε εθνικό επίπεδο

4. Δομή του μαθήματος

4.1 Προετοιμασία των μαθητών – Σύνδεση με τα προηγούμενα – Επισήμανση στόχων του νέου μαθήματος

Οι μαθητές ενημερώνονται για το περιεχόμενο της νέας ενότητας «Ζούμε στη δημοκρατία - Τι είναι δημοκρατία;» και ειδικότερα για τους στόχους του μαθήματος, που αφορούν στη διάκριση των τρόπων οργάνωσης και άσκησης της κρατικής εξουσίας.

Ο δάσκαλος ζητά από τους μαθητές να θυμηθούν τον διαχωρισμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε ατομικά, κοινωνικά και πολιτικά.

Παρουσιάζεται η έννοια του πολιτεύματος.

(Διάρκεια 5', Στόχος 1.)

4.2 Επαφή με τα νέα δεδομένα και δόμηση της νέας γνώσης

Προβάλλονται βίντεο του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων (Εκπαιδευτικά Προγράμματα - Εκπαιδευτικά βίντεο)

1. Δημοκρατία

2. Η αξία της Βουλής και της Δημοκρατίας

(διεύθυνση:

<http://foundation.parliament.gr/central.aspx?sId=110I442I1130I646I453492>)

(Διάρκεια 10', Στόχος 1, 2)

Εκπαιδευτικός και μαθητές συζητούν όσα παρακολούθησαν στα βίντεο, εκφράζουν απορίες και απόψεις και συμπληρώνουν στον βιντεοπροβολέα τον εννοιολογικό χάρτη της δημοκρατίας.

Στη συνέχεια ο δάσκαλος παρουσιάζει power point με φωτογραφικά ντοκουμέντα από την ιστορική περίοδο της επταετίας και ζητά από τους μαθητές να ανακαλέσουν στη μνήμη τους όσα γνωρίζουν για τα ιστορικά γεγονότα. Οι μαθητές καλούνται από το φωτογραφικό υλικό να διακρίνουν την κατάλυση των δικαιωμάτων.

Οι μαθητές συμπληρώνουν, με τη βοήθεια βιντεοπροβολέα, τον εννοιολογικό χάρτη της δικτατορίας.

Εκπαιδευτικός και μαθητές προχωρούν στην οργάνωση της νέας γνώσης, διακρίνοντας τις διαφορές δημοκρατίας – δικτατορίας, συγκρίνοντας τους δύο εννοιολογικούς χάρτες, συζητώντας και συσχετίζοντας με τη σημερινή πραγματικότητα.

(Διάρκεια 10', Στόχος 2, 3, 4)

4.3 Επεξεργασία της νέας γνώσης

Μελέτη περίπτωσης: Οι μαθητές εργάζονται σε ομάδες.

Ο δάσκαλος τους δίνει τα Φύλλα Εργασίας και παράλληλα προβάλλει τα κείμενα.

Αρχικά γίνεται ανάγνωση των κειμένων χωρίς εξηγήσεις για το ιστορικό τους πλαίσιο. Οι μαθητές εντοπίζουν τα σημεία που χρειάζονται διευκρινίσεις. Ο δάσκαλος κάνει τις απαραίτητες αποσαφηνίσεις. Οι μαθητές ανά ομάδες επεξεργάζονται νοηματικά τα κείμενα, σύμφωνα με τις οδηγίες του Φύλλου Εργασιών και κρατούν σημειώσεις. Οι ομάδες παρουσιάζουν τα συμπεράσματά τους.

(Διάρκεια 8' Στόχος 2, 3, 4)

4.4 Ανακεφαλαίωση

Με τη βοήθεια των εννοιολογικών χαρτών, που περιγράφουν τις έννοιες της δημοκρατίας και της δικτατορίας, αξιολογούνται τα συμπεράσματα.

(Διάρκεια 5' Στόχος 2, 3)

4.5 Τελική αξιολόγηση

Προσομοίωση: Οι μαθητές σε ομάδες λειτουργούν μέσα σε ένα υποθετικό σενάριο ως μαθητές του σχολείου που εφαρμόζει ένα πρόγραμμα σπουδών σαν αυτό που περιγράφεται στα παραπάνω κείμενα. Οι μαθητές περιγράφουν τις υποθετικές αντιδράσεις τους.

Ο δάσκαλος προβάλλει την πραγματική μορφή των κειμένων από την ηλεκτρονική διεύθυνση του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων (*Εκπαιδευτικά Προγράμματα – Δημοκρατία και Εκπαίδευση – Εκπαιδευτικό Υλικό – Εχθροί της Δημοκρατίας: Ναζισμός – Παιδαγωγικά*

Εργαστήρια – Εργαστήριο 2: «Το κρυμμένο πρόσωπο του Ναζισμού» - ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΑ

Ωρολόγιο πρόγραμμα του 1935 για σχολείο θηλέων στη

Ναζιστική Γερμανία - ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΒ

Προβλήματα Μαθηματικών σε σχολεία στη ναζιστική Γερμανία)

(διευθύνσεις:

http://foundation.parliament.gr/VoulhFoundation/VoulhFoundationPortal/images/site_content/voulhFoundation/file/Ekpaideytika%20New/nazismos/3_4nazismos.pdf

και

http://foundation.parliament.gr/VoulhFoundation/VoulhFoundationPortal/images/site_content/voulhFoundation/file/Ekpaideytika%20New/nazismos/3_5nazismos.pdf)

(Διάρκεια 7' Στόχος 4)

5. Βιβλιογραφία

ΥΠΔΒΜΘ (2012). Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή Ε' Δημοτικού. Βιβλίο Δασκάλου. Αθήνα: Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «Διόφαντος»

ΥΠΔΒΜΘ (2012). Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή Ε' Δημοτικού. Βιβλίο Μαθητή. Αθήνα: Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «Διόφαντος»

Επιστημονική επιμέλεια: Καραντζής Γ., Μάνεσης Ν. (2013). *Σχέδια Μαθήματος για το Δημοτικό Σχολείο Από τη Θεωρία στην Πράξη*, Πάτρα: Γκότσης